

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy, soudce zpravodaje JUDr. Tomáše Langáška a soudkyně Mgr. Jany Brothánkové v právní věci žalobkyně: **nezl. S. Š.**, zastoupená zákonnou zástupkyní L. Š., zastoupená JUDr. Jiřím Burešem, advokátem, se sídlem Dukelských hrdinů 471/29, Praha 7, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-669/ZA-ZA05/K01-2014 ze dne 8. dubna 2015, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně č. j. 56 Az 4/2015 - 41 ze dne 25. února 2016,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobkyně **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozsudkem Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) ze dne 25. února 2016, č. j. 56 Az 4/2015 - 41, byla zamítnuta žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-669/ZA-ZA05/K01-2014 ze dne 8. dubna 2015, jímž žalovaný neudělil žalobkyni mezinárodní ochranu podle § 12, 13, 14, 14a a 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu ve znění pozdějších předpisů.

[2] Krajský soud ve stručnosti shledal napadené rozhodnutí žalovaného zákonným a žalobu zamítl. Shrnl, že žalobkyně se narodila X v České republice; její matka, zákonná zástupkyně, která má v ČR povolen dlouhodobý pobyt, podala 11. prosince 2014 jménem žalobkyně žádost o mezinárodní ochranu především z důvodu vrozeného srdečního onemocnění žalobkyně (defekt síňového septa). Při pohovoru uvedla, že sjednané soukromé zdravotní pojištění neplatí pro všechny lékaře a také musí hradit očkování. Na Ukrajině by žalobkyně neměla adekvátní lékařskou pomoc. Z důvodu svého onemocnění chodí na pravidelné kontroly. Otec žalobkyně také požádal o azyl, ten z důvodů problémů, jimž při podnikání čelil na Ukrajině. Z předložených lékařských zpráv plyne, že žalobkyně je pravidelně sledována praktickým dětským lékařem a jednou za šest měsíců i kardiologem, jinak prospívá.

[3] Krajský soud konstatoval, že námitky porušení zákonných ustanovení jsou značně obecné. V jejich intencích přezkoumal všechny v úvahu přicházející důvody pro udělení

mezinárodní ochrany tak, jak se jimi zabýval žalovaný. Stran obecných tvrzení o porušení § 2 odst. 1, § 3, § 50 odst. 2, 3 a 4, § 52 a § 68 správního řádu krajský soud konstatoval, že nic takového nezjistil. Pokud jde o § 12 zákona o azylu, žalobkyně netvrdila a z žádosti a ze spisu neplynuly žádné skutečnosti podřaditelné pod důvody pro udělení azylu. Krajský soud se proto soustředil na otázku doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, kterou žalobkyně v žalobě vznesla, a obsahově též na otázku humanitárního azylu podle § 14, byť porušení tohoto ustanovení žalobkyně výslovně nenamítala (pozn. Nejvyššího správního soudu: azyl za účelem sloučení rodiny dle § 13 a doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny dle § 14b zákona o azylu zjevně v případě žalobkyně nepřicházejí v úvahu). Krajský soud připustil, že se žalovaný podrobněji nezabýval situací na Ukrajině, se zaměřením na vnitřně vysídlené osoby, konstatoval však, rodiče nezletilé žalobkyně pocházejí ze západní části Ukrajiny, která je od konfliktních oblastí vzdálená a bezprostředně s nimi nesouvisí, přitom ani žalobkyně netvrdila nic bližšího o tom, jak by v případě návratu do vlasti byla napjatou situací na východě Ukrajiny postižena. Krajský soud se také ztotožnil se závěry žalovaného stran humanitárního azylu a zdravotního stavu žalobkyně. Srdeční onemocnění žalobkyně vyžaduje pouze pravidelné sledování jejího zdravotního stavu, jinak prospívá a nepodrobuje se nějaké konkrétní specializované léčbě. Jakkoli lze předpokládat, že úroveň zdravotní péče na Ukrajině je nižší, nejde bez dalšího o důvod pro udělení mezinárodní ochrany. Krajský soud uzavřel, že žalobkyně, resp. její zákonná zástupkyně je ve skutečnosti vedena především snahou legalizovat pobyt v České republice, to však není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany (s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 7 Azs 187/2004 - 94 ze dne 24. února 2005).

[4] Žalobkyně (nyní stěžovatelka) napadla rozsudek krajského soudu včas podanou kasační stížností. V ní namítala, že krajský soud a správní orgán nesprávně posoudily skutečnost, zda stěžovatelka naplnila důvody pro azyl a doplňkovou ochranu. Poukázal na zprávu Freedom House, Svoboda ve světě – Ukrajina z 28. ledna 2015 o bojích na východní Ukrajině, na zprávu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva ze dne 15. února 2015 s obdobnými zjištěními a na zprávu Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky z 15. ledna 2015 o neutěšené situaci vnitřně přesídlených osob na Ukrajině. Tyto zprávy měl podle stěžovatelky vzít správní orgán v potaz a posoudit její individuální situaci tak, že v případě návratu do vlasti nelze vyloučit přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy dle § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu. Správní orgán dále podle stěžovatelky nevzal v potaz, že matka stěžovatelky má v České republice povolen dlouhodobý pobyt, nerespektoval tak právo na rodinný život stěžovatelky a porušil § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, neboť vycestování žalobkyně by bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Stěžovatelka nemůže za dané bezpečnostní situace s rizikem pro svůj život vyčkat na dobu, kdy si bude moci požádat o pobytové oprávnění podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Na závěr poznamenala, že k ohrožení jejího života na Ukrajině by mohlo dojít v důsledku onemocnění a nedostatku pravidelné léčby.

[5] Žalovaný navrhl kasační stížnost odmítnout pro nepřijatelnost, popř. zamítnout. Poznamenal, že stěžovatelka jako důvod podání žádosti nejprve označila skutečnost, že se jí po zjištění onemocnění nepodařilo zajistit takové pojištění, které by pokrylo všechny náklady na lékařskou péči na území České republiky. Teprve v pohovoru doplnila, že důvodem je obava z odjezdu na Ukrajinu a nedostatečná lékařská péče tam. Žalovaný vyhodnotil žádost jako účelovou a poukázal na výjimečnost institutu mezinárodní ochrany, která neslouží k řešení ekonomických obtíží. Zopakoval, že

pokračování

argumentaci situací na východní Ukrajině se stěžovatelky a její rodiny netýká, neboť pocházejí ze západní části Ukrajiny, ani se nejedná o tzv. vnitřně vysídlené osoby. Ke zdravotnímu stavu stěžovatelky a možnostem humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu žalovaný uvedl, že nic nenasvědčuje tomu, že by byla ohrožena na životě. Její zdravotní potíže v kombinaci s úrovní lékařské péče na Ukrajině nejsou tak výjimečného rázu, že by zde vzniklo riziko újmy v intenzitě mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení. Rodinné vazby stěžovatelky pak nejsou ani důvodem pro udělení doplňkové ochrany; všichni rodinní příslušníci jsou státními příslušníky Ukrajiny a na tom nic nemění ani skutečnost, že její matka má na území České republiky povolen dlouhodobý pobyt.

[6] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná. Podle § 104a odst. 3 s. ř. s. nemusí být usnesení o odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost odůvodněno. Přestože by v tomto případě bylo namístě kasační stížnost odmítnout bez odůvodnění, Nejvyšší správní soud nad rámec zákonného požadavku stručné odůvodnění svého usnesení připojuje.

[7] Podle § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany odmítne pro nepřijatelnost, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. K tomu, kdy je kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přijatelná, existuje početná a ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu (viz zejm. usnesení ze dne 26. dubna 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS), na kterou Nejvyšší správní soud i v tomto případě v podrobnostech odkazuje.

[8] Stěžovatelka k otázce přijatelnosti své kasační stížnosti, respektive podstatnému přesahu vlastních zájmů, především neuvedla žádné argumenty. Její kasační stížnost je doslova identická s žalobou, s níž se zevrubně vypořádal krajský soud. Nejvyšší správní soud se proto toliko v obecné rovině, v intencích obecných námitek obsažených v kasační stížnosti, zabýval důvody přijatelnosti kasační stížnosti ve smyslu citovaného usnesení č. j. 1 Azs 13/2006 - 39 a žádná pochybení v tomto směru, natož zásadní pochybení systémového rázu, v napadeném rozsudku krajského soudu neshledal. Pokud jde o doplňkovou ochranu podle § 14a zákona o azylu, povšechná argumentace situací na Ukrajině, týkající se její východní části a problematiky tzv. vnitřně přesídlených osob, se stěžovatelky nijak netýká, ostatně stěžovatelka sama ve vztahu ke své osobní a rodinné situaci nic takového netvrdí a nedovozuje. Informační zdroje, na které stěžovatelka poukazuje, byly známy i krajskému soudu, částečně i žalovanému, k situaci stěžovatelky však nic relevantního neobsahují. Pokud jde o její tvrzení, že nebyla vzata v potaz skutečnost, že její matka má v České republice povolen dlouhodobý pobyt, pak ani toto tvrzení nepředstavuje žádný azylově relevantní důvod, ani důvod pro udělení doplňkové ochrany. Krom toho, z hledisek vymezení přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany, Nejvyšší správní soud se již mnohokrát k situaci na Ukrajině a k problematice vnitřního přesídlení vyjádřil (srov. např. usnesení sp. zn. 6 Azs 6/2015 ze dne 18. března 2015, či usnesení sp. zn. 6 Azs 232/2015 ze dne 9. prosince 2015). Dále, jestliže stěžovatelka sama i správní orgán shodně tvrdí, že matka stěžovatelky má v České republice povolen dlouhodobý pobyt, není Nejvyššímu správnímu soudu zřejmé, proč nevyužije standardního mechanismu legalizace pobytu podle relevantních ustanovení zákona o pobytu cizinců, které k tomu účelu slouží, např. podle § 42a odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb. (*„žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území je oprávněn podat cizinec, který je ... b) nezletilým nebo zletilým*

nezaopatřeným dítětem cizince s povoleným pobytem“). K prosté legalizaci pobytu institut mezinárodní ochrany skutečně neslouží, legálnost pobytu je pouze zákonným důsledkem udělení mezinárodní ochrany, nikoli jejím účelem.

[9] Stejně tak se Nejvyšší správní soud opakovaně zabýval charakterem a výjimečností institutu humanitárního azylu (§ 14 zákona o azylu), jakož i kritérii soudního přezkumu neudělení humanitárního azylu (z poslední doby např. usnesení ze dne 27. srpna 2015, č. j. 9 Azs 145/2015 - 48, a rozhodnutí tam citovaná). Z judikatury plyne, že na azyl z humanitárních důvodů není právní nárok a posouzení důvodů žadatele je otázkou správního uvážení správního orgánu, které podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. ledna 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48). Humanitární azyl dopadá toliko na závažné situace hodné zvláštního zřetele jako např. udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. března 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55). Stěžovatelka neuvedla v žádosti o udělení mezinárodní ochrany ani v dalším průběhu správního řízení a soudně správního řízení žádné okolnosti takto mimořádného charakteru, které by mohly být důvodem pro udělení humanitárního azylu, což dostatečně odůvodnil žalovaný, který se právě touto otázkou podrobně zabýval, i krajský soud. Ostatně v kasační stížnosti svému zdravotnímu stavu stěžovatelka věnuje jednu jedinou větu, aniž by vzhledem k závěrům žalovaného a krajského soudu konkrétně jejich závěry rozporovala, aniž by v oponentuře k jejich závěrům uvedla, jakou léčbu potřebuje a jakým způsobem by byla ohrožena na životě v případě návratu do své domovské vlasti.

[10] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na povšechné námitky uvedené v kasační stížnosti. Současně Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že se krajský soud nedopustil ani hrubého pochybení při výkladu hmotného či procesního práva. Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že žádný důvod přijatelnosti z kasační stížnosti a napadeného rozsudku nezjistil, pročez kasační stížnost odmítl podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[11] Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. května 2016

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu